

HR-audit bij het War Heritage Institute

Het Rekenhof heeft het personeelsbeleid en de personeelsadministratie van het War Heritage Institute (WHI) onderzocht. Deze instelling werd opgericht op 1 mei 2017 in het kader van de *redesign* van de federale overheid als een fusie van vier bestaande organismen: het Instituut voor Veteranen-Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers, het Koninklijk Museum voor het Leger en de Krijgsgeschiedenis, het Nationaal Gedenkteken van het Fort van Breendonk en de Historische Pool van Defensie. Het Rekenhof wenste met deze audit na te gaan of het WHI is tot stand gekomen in overeenstemming met de oprichtingswet en of de normen voor interne beheersing worden nageleefd op het vlak van het personeelsbeleid.

Het Rekenhof heeft vooreerst vastgesteld dat, drie jaar na de oprichting, de instelling in meerdere opzichten nog niet volledig juridisch-institutioneel is geregeld, zoals voorgeschreven in de oprichtingswet. Het besluit, dat de oprichtingswet op diverse punten moet uitvoeren, werd nog steeds niet gepubliceerd. Dit alles heeft verregaande gevolgen voor het personeelsbeleid.

Daarnaast stelde het Rekenhof bijkomende lacunes vast op het vlak van de regelgeving. Het War Heritage Institute is nog niet opgenomen in de wet van 22 juli 1993 houdende bepaalde maatregelen inzake ambtenarenzaken, wat rechtsonzekerheid creëert voor het administratief en geldelijk statuut van het personeel. Ook is het beheerscontract van de instelling met de Staat, waarin de oprichtingswet voorziet en waarin de strategische en operationele doelstellingen van de instelling zijn opgenomen, nog niet gesloten. Er is tot dusver evenmin een taalkader gepubliceerd, waardoor aanwervingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet kunnen plaatsvinden. Daarnaast resulteerde de fusie van de bestaande organismen in een taalkundig onevenwicht dat in de komende jaren moet worden afgebouwd. Er ontbreekt bovendien een formele rechtsgrond om de statutaire personeelsleden van het War Heritage Institute bij hun opruistelling een overheidspensioen toe te kennen. Tot slot stelde het Rekenhof vast dat de huishoudelijke reglementen van het directiecomité en van de wetenschappelijke raad nog niet werden goedgekeurd.

Een aantal koninklijke besluiten, die een oplossing moeten bieden voor een gedeelte van de vermelde tekortkomingen, ligt momenteel ter ondertekening van de koning.

Voorts wees het onderzoek uit dat de werking van de HR-dienst van het WHI sinds de oprichting van de instelling problematisch is door een permanent krappe bezetting en een groot personeelsverloop. In dergelijke omstandigheden is het voor de HR-dienst niet mogelijk al zijn taken naar behoren uit te voeren. De raad van bestuur keurde de voorgelegde personeelsplannen 2018 en 2019 niet goed, omdat ze inhoudelijk en formeel niet voldeden aan de vereisten. Dit was wel het geval met het personeelsplan 2020, dat ook voor het eerst tijdig aan de raad werd voorgelegd.

Inzake het personeelsbeleid merkt het Rekenhof op dat, op basis van de federale functiecartografie, actuele functiebeschrijvingen moeten worden opgemaakt voor alle functies binnen het War Heritage Institute. Ook de evaluatiecyclus voor het wetenschappelijke personeel moet nog worden opgestart. Op het vlak van de interne beheersing beveelt het Rekenhof aan een gedetailleerd en geactualiseerd procedurehandboek op te stellen. Het Rekenhof wijst er voorts op dat de

praktijk om gepensioneerde militairen in halftijdse leidinggevende functies aan te stellen, niet kan worden beschouwd als goed personeelsbeheer.

Het personeel van het WHI bestaat deels uit medewerkers die vanuit Defensie worden gedetacheerd. Defensie draagt de personeelskosten voor deze groep en factureert ze nadien aan het WHI. Het Rekenhof signaleert dat deze kostenberekening onvoldoende transparant is. Het beveelt aan dat het WHI zou aandringen op een meer gedetailleerde facturatie en dat deze uitgaven beter zouden worden gecontroleerd.

Wat het beheer van de personeelsadministratie betreft, bleek uit een steekproef dat in een groot aantal personeelsdossiers één of meerdere documenten ontbraken, waardoor niet altijd een sluitende uitspraak kon worden gedaan over de correcte toepassing van de regelgeving die op die personeelsleden van toepassing was. In enkele gevallen stelde het Rekenhof onregelmatigheden vast bij de bezoldiging.

In zijn antwoord verklaart de minister dat hij aan het WHI heeft gevraagd een actieplan op te stellen om maximaal tegemoet te komen aan de aanbevelingen van het Rekenhof. Zijn regeringscommissaris zal de realisatie van het actieplan, dat door de raad van bestuur van het WHI moet worden goedgekeurd, verder opvolgen tijdens de volgende vergaderingen van deze raad.